

Beszámoló a Codex Alimentarius Főbizottság (CAC) 33. üléséről Svájc, Genf 2010. július 5 - július 9.

A FAO/WHO Codex Alimentarius Főbizottság (CAC) 33. ülése 2010. július 5-9. között került Genfben megrendezésre. Az ülésen 471 szakember, 120 tagország, egy tagszervezet (EU) és 37 nemzetközi szervezet vett részt.

Az ülést Dr. Karen Hulebak elnök asszony Knud Østergaard alelnök, Ben Manyindo alelnök és Sanjay Dave alelnök urak közreműködésével vezette le.

EU koordináció:

A Főbizottság ülésén az EU közös álláspontját az EU Bizottság képviselői, valamint az EU Elnökséget vivő Belgium képviselői ismertették.

A Tanács titkárság előzetesen megküldte a tagországok részére a javasolt napirendi pontokat, valamint az azokhoz kapcsolódó dokumentumokat. Az Elnökség 2010. június 8-án és 17-án Brüsszelben egyeztetést tartott a tagországok számára a közös álláspont kialakítása céljából. Az egyeztetett álláspontot az EU Bizottság az ülést megelőzően megküldte az EU tagországok számára.

A helyszínen a plenáris ülést megelőzően minden nap az EU tagországai számára egyeztetést tartott az aznapi napirendekkel kapcsolatosan.

FŐBB EREDMÉNYEK

Az Elnökség (Belgium), a Bizottság és a Tanács Titkárság valamint Magyarország képviselői a plenáris ülést megelőzően 2010. július 4-én vasárnap egyeztetést tartott a QUAD¹ országok, valamint az ASEAN² országok képviselőivel a kiemelt napirendi pontokról. A Codex Elnökségének kérésére konszenzuskereső külön megbeszélésre került sor a Ractopamine MRL³ témában. Ezen az egyeztetésen az EU, USA, Új-Zéland, Kanada és Kína képviselői vettek részt.

Az Elnökség, Magyarország, Bizottság és a Tanács Titkárság képviselői 2010. július 5-én reggel a Codex elnökségével rövid egyeztetést tartott az EU és tagországai közötti kompetenciák megosztásáról valamint egyes kiemelt napirendi pontokról.

Az ülésről a továbbiakban a napirendek sorrendjében számolunk be.

1. 1. A napirend elfogadása: (CX/CAC 10/33/1)

Az EU képviselője tájékoztatta az ülésen résztvevőket, hogy a későbbiekben kifejtésre kerülő álláspontját a jelen levő mind a 27 tagország nevében fogja elmondani.

---

¹ Ausztrália, Kanada, Új-Zéland, USA

² Association of South East Asian Nations: Dél-Ázsiai országok Szövetsége

³ MRL: Maximum Residue Level: Maximum maradék szint

2. **A Végrehajtó Bizottság elnökének beszámolója / Report by the Chairperson on the 63rd and 64th Sessions of the Executive Committee (CX/CAC 10/33/3)**

A Codex Végrehajtó Bizottság (VB) üléseiről az Elnök asszony tájékoztatta a Főbizottságot. A VB mindkét ülésen áttekintette a Stratégiai Tervvel, a költségvetési kérdésekkel és a Trust Fund-dal kapcsolatos ügyeket. A VB ajánlásai a vonatkozó napirendi pontoknál figyelembevételre kerültek.

3. **Végrehajtási Kézikönyv javasolt módosításai / Proposed Amendments to the Procedural Manual (CX/CAC 10/33/2)**

A Végrehajtási Kézikönyv javasolt módosításait a Főbizottság elfogadta.

- **CCFA** (adalékanyagok): Termék szabványok formátuma
- **CCFH** (Higiénia) kockázatelemzés alapelvei
- **CCEXEC** (Végrehajtó Bizottság): új munkák elkezdésének feltételei
- **CCGP** (Általános elvek) elnökök számára útmutató
- **CCGP**: Házigazda országok számára útmutató

4. **8 lépcsőn elfogadásra javasolt szabvány tervezetek / Draft Standards and Related Texts at Step 8 of the Procedure (including those submitted at Step 5 with a recommendation to omit Steps 6 and 7 and those submitted at Step 5 of the Accelerated Procedure (CX/CAC 10/33/3))**

1. A Főbizottság 6. ill. 8. lépcsőn jóváhagyta az alábbi tervezeteket:

- **CCFFV**:
  - bitter cassava jelölés tervezetét 6. lépcsőn
  - homárok és rákok
- **CCFFP**: a „sturgeon caviar” szabványtervezetét
- **CCNFSDU**: az élelmi rostokra vonatkozó módszerek
- **CCFH**:
  - a friss z-gy higiéniai útmutatójának kiegészítését a levélzöldségekkel
  - patogén *Vibrio* ssp.-re vonatkozó jó higiéniai útmutatóját
- **CCMMP**:
  - a fermentált tejtermékekre vonatkozó tervezet. A Főbizottság javasolta a Közel-keleti és ázsiai (CCNEA) és az Európai (CCEURO) Regionális Bizottságoknak, hogy a szabványban nem szereplő regionális termékekre dolgozzanak ki helyi szabványokat (pl. „doogh, „ayran”).
  - Az EU egyetért a 30 mg/kg (tisza likopinban kifejezve) maximális likopin felhasználási szinttel, a fermentált tejtermékekre az 500 mg/kg maximális szint elfogadását azonban nem támogatja.
  - a tej és tejtermékek szennyező anyaginak felülvizsgálatát.

- a tej és tejtermékek export –bizonyítványainak modelljét
- **CCFICS:** a külföldi hatóságok és bizonyítványok értékelésére vonatkozó alapelvekre és végrehajtásra vonatkozó tervezetet
- **CCMAS:**
  - Karen HULEBAK (USA) elnök asszony kiemelte a Magyarország által koordinált Analitikai és Mintavételi Szakbizottság (CCMAS) ez évi sikeres munkáját. A szakbizottság által kidolgozott *a genetikailag módosított szervezetek, specifikus fehérjék, allergén anyagok kimutatására alkalmazott módszerekkel szemben támasztott teljesítmény követelményeket és a módszerek validálási eljárásait szabályzó irányelv* a nemzetközi szabályozásban hiánypótló, fontos dokumentum. Az irányelvet változtatás nélkül az 5. lépés kihagyásával a Főbizottság Codex Standardként elfogadta.
  - természetes ásványvizek kiegészítő vizsgálati módszereit
- **CCFA:**
  - a technológiai segédanyagok felhasználására vonatkozó útmutató tervezetét
  - egyes élelmiszerkategóriák elnevezéseinek módosításai
  - **Az EU fenntartást jelent be a ciclamín-savnak és sóinak üdítő italokban 350 mg/kg szinten történő felhasználásával szemben.** Az EU véleménye szerint a 250 mg/kg elegendő és csak az energiacsökkentett italokhoz valamint a hozzá adott cukrot nem tartalmazó italokhoz adható hozzá. Az EU több más országgal együtt biztonsági okokból nem támogatta a Ponceau 4R adalékanyag felhasználási körének bővítését. , amelynek eredménye képpen a döntést a Főbizottság elhalasztotta a JECFA új felülvizsgálatának befejeztéig.
- **CCFL:**
  - az adalékanyagok nemzetközi számrendszerére vonatkozó javaslatot
  - a JECFA 71. ülésén tárgyalt adalékanyagok tisztasági követelményeinek tervezetét
  - tápérték-jelölés elvei és kritériumait
  - útmutatót az öko-termékek jelöléséről
  - előrecsomagolt termékek szabványának igazítását az adalékanyagok nemzetközi számozási rendszeréhez
- **CCFFV:** az alma szabvány pontosításokkal került elfogadásra
- **CCGP:** Az élelmiszerek Nemzetközi kereskedelmére vonatkozó Etikai Kódex-e
- **CCPR:**
  - methomil MRL almára
  - MRL Cypermethrinre, Paraquatra és Boscalidra

- **CCCF:**
  - Melamin határérték gyermek tápszerekben
  - aflatoxin-határérték brazil dióban
  - szennyező -anyagok maximális szintjeit konzerv zöldség és gyümölcs termékekben
- **CCFF:** útmutató tervezetet az aflatoxin-tartalom csökkentésére

A Főbizottság által a 8 lépcsőn tartott tervezetek:

- **CCRVD:** Bovine Somatotropin (BST) MRL meghatározása: A tervezet CAC 23. ülése, 1999 óta a 8. lépcsőn van tartva, amellyel Főbizottság vita nélkül továbbra is egyetértett.
- **CCRVD:** Ractopami: Az Állatgyógyszer Maradékok Szakbizottság (CCRVD) Szakbizottság az EU ellenvéleményével szemben a ractopamine maximális határérték (MRL) szabványt 2009.-ben a 8. lépcsőre emelte. A JECFA véleménye szerint a fogyasztók szempontjából nincs kockázata a szer alkalmazásának. Az EU, Kína és számos más tagállamban sem nem lehet a készítményt egészséges állatok esetében alkalmazni. Az EFSA értékelése alapján a kezelt állatok szerviben előforduló szermaradék mennyisége kockázatot jelenthet a fogyasztók számára. A tagországok egy része, az USA jelentős ráhatására szerette volna, ha elfogadásra kerül a JECFA által megállapított MRL határérték. A Codex tagországok másik csoportja az EU álláspontjával értett egyet, mely szerint további vizsgálatok szükségesek, és az új eredmények megszületéséig a szabványtervezet ne kerüljön végleges elfogadásra. A kompromisszum hiánya miatt Hulebak elnök asszony javaslatára „Az Elnök Barátai” (*Friends of the Chair*) csoport alakult 11 ország, az EU és két fogyasztóvédelmi szervezet képviselőiből azzal a felhatalmazással, hogy a CAC következő ülésére kompromisszumos javaslatot készítsenek elő. Az EU szempontjából a döntés kedvezőnek tekinthető.

5. 5. lépcsőn elfogadásra javasolt szabvány tervezetek / Proposed Draft Standards and Related Texts at Step 5, (CX/CAC 10/33/4)

A Főbizottság elfogadta 5. lépcsőn és a 6. lépcsőn való további kidolgozásra utalta a benyújtott tervezeteket:

- **CCFFV:** az avokádó és a paradicsom szabványtervezeteket;
- **CCFFP:** hal termékek tervezeteit technikai módosításokkal;
- **TFAMR:** az élelmiszerek antimikrobiális rezisztencia kockázat elemzésének útmutatóját (*Draft guidelines for risk Analysis of Foodborn Antimicrobial Resistance*);
- **CCNFSDU:** vitaminok és ásványi anyagok referencia értékei meghatározásának alapelveit, azzal, hogy a tagországok technikai kiegészítéseiket nyújtsák be a szakbizottságnak;
- **CCMAS:** analitikai módszerek bizonytalanságának becslésére alkalmas eljárások tovább fejlesztése

- **CCPR:** MRL tartalmak. Az EU és Norvégia fenntartást jelentett be a fluopicolide (235) és a haloxyfop (194) MRL értékekre;
- **CCFL:** útmutató a tápértékjelölés olvashatóságával kapcsolatban

6. Visszavonásra javasolt szabványok / Revocation of Existing Codex Standards and Related Texts (CX/CAC 10/33/5)

A Főbizottság egyetértett a javasolt szabványok visszavonásával.

CCMMP: Számos delegáció fenntartást jelentett be az alábbi tejtermék szabványok visszavonásával kapcsolatban: CODEX STAN 285-1978, CODEX STAN 286-1978, CODEX STAN 287-1978. A Főbizottság a visszavonást azzal indokolta, hogy a szabványoknak nincs gyakorlati jelentősége, mivel már nem alkalmazzák őket, módosításukon 10 éve eredménytelenül dolgozik a szakbizottság.

7. Szabványok módosítására tett javaslatok / Amendments to Codex Standards and Related Texts (CX/CAC 10/33/6)

A Főbizottság egyetértett a javasolt szabványok módosításával. (A Főbizottsági ülés jelentésének VI. melléklete)

8. Új szabványok kidolgozására tett javaslatok / Proposals for the Elaboration of New Standards and Related Texts and for the Discontinuation of Work (CX/CAC 10/33/7)

- A CCMAS 2010 évi ülésének javaslatára a Főbizottság új munkaként elfogadta a 'A nemzetközi kereskedelmi forgalomban a termékek Codex Standardoknak való megfelelésének ellenőrzési irányelvei' tárgyú irányelv kidolgozását. A munka végrehajtására e-munkacsoport alakult.

A Főbizottság egyetértett a javasolt új szabványok kidolgozásával. Az EU számára kiemelt témák: aszalt füge maximális aflatoxin értéke; ökológiai haltenyésztés.

9. Codex Szakbizottságok jelentéseiből származó feladatok / Matters arising from the Reports of Codex Committees and Task Forces (CX/CAC 10/33/8)

Takarmányozás Munkacsoport:

Dánia koordinálásában az elmúlt évben több, kockázat elemzéssel kapcsolatos tervezet került kidolgozásra. Dánia azonban jelezte, hogy továbbra nem tudja a koordinációs feladatokat ellátni. A tagállamok egy rész - USA javaslatra - a takarmányozással kapcsolatos tervezetek kidolgozását már működő szakbizottsághoz, első helyen az USA által elnökölt Állatgyógyászati Szermaradék Szakbizottsághoz utalta volna. A tagországok másik csoportja önálló, takarmányozási szakemberekből álló Task Force munkacsoport felállítását tartotta megfelelőnek. Svájc jelezte, hogy kész az újonnan alakuló munkacsoport vezetését elvállalni. Hosszas vitát követően a Főbizottság egyetértett azzal, hogy Svájc koordinálásával 2011-ben két éves munkaprogrammal

Ad Hoc kormányközi Munkacsoport alakuljon. A munkacsoport feladatai: útmutató kidolgozása a kormányzatok számára a Codex kockázat értékelő módszerekhez; takarmány összetevők és -adalékanyagok prioritási listájának összeállításához a kritérium rendszer kidolgozása. A munkacsoport munkájában minden tagország bekapcsolódhat.

CCMMP: a Tej és Tejtermékek Szakbizottság alvó stádiumba került.

10. Költségvetés, pénzügyek / Financial and Budgetary Matters (CX/CAC 10/33/)

Elnök asszony tájékoztat a Főbizottságot a VB költségvetéssel kapcsolatos döntéseiről.

A Főbizottság megköszönte a FAO-nak és a WHO-nak, hogy biztosítják a Codex tevékenység tudományos hátterét.

A Főtitkárság tájékoztatta a tagokat, hogy az oroszul beszélő tagországok kérésére a következő Főbizottsági ülésen orosz nyelvű tolmácsolást is biztosítanak. Az Afrikai Koordinációs Bizottság (CCAFRICA) kérésére a CCAFRICA ülésein továbbra is lesz portugál tolmácsolás.

11. A CAC Stratégiai tervezés kérdései / Strategic Planning of the Codex Alimentarius Commission (CX/CAC 10/33/)

Az EU hozzászólásaiban többek között

- elismerését fejezik ki a Codex Főtitkárságnak a Codex hivatalos honlap fejlesztésével kapcsolatos munkájáért;
- kiemelt feladatnak tarja a Codex-el kapcsolatos ismeretek fejlesztését;
- fontosnak tartja a fejlődő országok Codex munkában való részvételének további ösztönzését.

12. A Codex Alimentarius és más Nemzetközi Szervezetek kapcsolata / Relations between the Codex Alimentarius Commission and other International Organizations (CX/CAC 10/33/)

Az egyes szervezetek beszámolóinak összefoglalói a CAC beszámolójában olvashatóak.

Az EU tagországai támogatják a „három nővér” közötti együttműködést annak érdekében, hogy az egyes szervezetek tevékenysége között ne legyen fölösleges átfedés. (Három nővér: OIE, IPPC, CAC)

13. A magán szabványok hatásainak áttekintése / Consideration of the Impact of Private Standards (CX/CAC 10/33/)

A FAO képviselője ismertette a magán élelmiszerbiztonsági szabványokról (PFS – private food safety) készített tanulmányt. A magán szabványok tárgyalása 2005 óta a WTO SPS Bizottságában folyik. Ennek a bizottságnak kell az egyes szabványokat

előkészítő nemzetközi szervezetek közötti koordinációt ellátnia. A magán szabványok a fejlődő és fejlett országok esetében is fontos szerepet játszanak. A tanulmány kiemeli, hogy az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a magán szabványok szigorúbb követelményeket fogalmaznak meg, mint a Codex szabványok, a fejlődő országok kis- és közepes vállalkozói számára lehetetlen követelményeket támasztanak ez által. *A FAO képviselője kiemelte, hogy nem egyszerűen a magán szabványok átláthatóságát kell növelni, hanem azt is vizsgálni kell, hogy támogatják-e vagy aláássák a közérdeket!*

Elnök asszony összefoglalójában leszögezte, hogy a magán szabványok alkalmazása a WTO kereskedelem keretein belül valósulhat meg. A Codex-nek, a FAO-nak és a WHO-nak együtt kell működniük a magán szabványokat létrehozó szervezetekkel, és ebben a munkában a Codex tagok és megfigyelők aktív szerepet kell, hogy játsszanak. A következő Főbizottsági ülésre további elemzéseket kell végezni ezen a területen. Ki kell térni a szabványok pénzügyi vonatkozásaira, különös tekintettel a kis- és közepes vállalkozások esetében. Véleménye szerint a szervezeteknek törekedniük kell arra, hogy az auditok száma csökkenjen és az egyes szervezetek munkájukat jobban összehangolják.

14. A FAO és WHO munkája során felmerülő kérdések / Matters arising from FAO and WHO (CX/CAC 10/33/)

A Főbizottság megállapította, hogy a fejlődő országok egyre hatékonyabban tudnak bekapcsolódni a Codex munkájába, további erőfeszítéseket kell tenni ennek érdekében.

15. Elnök és alelnökök választása / Election of the Chairperson and Vice-Chairpersons (CX/CAC 10/33/)

A Főbizottság újraválasztotta a jelenlegi elnököt és alelnököket.

Elnök:

Karen HULEBAK asszony, USA

Alelnökök:

Sanjay DAVE úr, India

Ben MANYINDO úr, Uganda

Knud ØSTERGAARD úr, Dánia

16. Házigazda feladatot ellátó országok kijelölése / Designation of Countries responsible for Appointing the Chairpersons of Codex Committees and Task Forces (CX/CAC 10/33/)

A magyar Kormány 1971-ben jelezte, hogy Németországtól kész átvenni a CCMAS-Analitikai és Mintavételi Módszerek Szakbizottság házigazda feladatait. A Codex Főbizottság ezt jóváhagyta, így 1972 óta hazánk látja el ezt a feladatot. 2010-ben Budapesten a 31. ülés munkájában 48 ország, az Európai Unió és 15 nemzetközi szervezet képviselőiként 172 küldött vett részt. Az ülésen a jóváhagyott mandátum

alapján Magyarország javaslatára a 32. ülés időpontjaként 2011. március 7-11. került előzetesen elfogadásra.

Az ülések végleges elfogadásáról alábbiak szerint döntött a Codex Főbizottság.

Az EU tagországi közül a rendező ország feladatokat ellátók.

- Magyarország: CCMAS - Analitikai és Mintavételi Módszerek Szakbizottság
- Németország: CCNFSDU - Táplálkozás és Különleges Táplálkozási Célú Élelmiszerek Szakbizottság
- Hollandia: CCCF - Élelmiszer Szennyezőanyagok Szakbizottság
- Franciaország: CCEXE – Végrehajtó bizottság
- Egyesült királyság: CCS – Cukor Szakbizottság (alvó)

További európai rendező ország:

- Norvégia: CCFPP - Hal és Haltermékek Szakbizottság
- Svájc: CCCPC: Kakaó-termékek és Csokoládé Szakbizottság (alvó)
- Svájc: CCNMW - Természetes Ásványvíz Szakbizottság (alvó)

A CAC következő 34. ülésére 2011. július 04. között Genfben (Svájc) kerül sor.

Az EU és tagországi szempontjából a 33. Codex Főbizottsági Ülés eredményei:

Az EU szempontjából a 33. Főbizottsági ülés eredményesnek mondható, amely annak is betudható, hogy mind a 27 tagállam képviseltette magát az ülésen.

Az EU tagországainak hosszas tárgyalást követően sikerült blokkolnia a Ractopamine maximális határértékének meghatározásának (MRL) elfogadását. A takarmányozási munkacsoport újraindítása (Task Force on Animal Feeding) az EU érdekeknek megfelelő feltételekkel került elfogadásra. További kiemelt jelentőségű témák.

- Alma szabvány elfogadása 10 év vita után
- Kereskedelmi Etikai Kódex elfogadása
- A CCMAS szakbizottság által kidolgozott *a genetikailag módosított szervezetek, specifikus fehérjék, allergén anyagok kimutatására alkalmazott módszerekkel szemben támasztott teljesítmény követelményeket és a módszerek validálási eljárásait szabályzó irányelv*
- A friss zöldség-gyümölcs higiéniai útmutatójának kiegészítése a levélzöldségekkel
- Melamin maximális határértékének meghatározása élelmiszerekben és takarmányokban
- Aflatoxin maximális határértékének meghatározása Brazil dióban
- A CAC által még el nem fogadott szabvány szövegtervezetek

A beszámolót készítette:

<p>Szegedyné Fricz Ágnes főosztályvezető-helyettes Élelmiszer-feldolgozási Főosztály Élelmiszer-szabályozási Osztály Vidékfejlesztési Minisztérium 1055, Budapest, Kossuth tér 11.</p> <p>Tel: 301-4571, 3118098 Fax: 301-4808 e-mail: fagnes.fricz@vm.gov.hu</p>	<p>Dr. Ambrus Árpád CCMAS levezető elnök főigazgató-helyettes Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal 1097 Budapest, Gyáli út 2-6</p> <p>Tel: 439-0356, 06 20 209 6785 e-mail: arpad.ambrus@mebih.gov.hu</p>
---	---

Melléklet:

rövidítés	angol elnevezés	magyar elnevezés
CAC	Codex Alimentarius Commission	Codex Alimentarius Főbizottság
CCCF	Codex Committee on Contaminants in Foods	Élelmiszer Szennyezőanyagok Szakbizottság
CCFO	Codex Committee on Fats and Oils	Zsírok és Olajok Szakbizottság
CCFFP	Codex Committee on Fish and Fishery Products	Hal és Haltermékek Szakbizottság
CCFA	Codex Committee on Food Additives	Élelmiszer-adalékanyagok Szakbizottság
CCFH	Codex Committee on Food Hygiene	Élelmiszerhigiénia Szakbizottság
CCFEICS	Codex Committee on Food Import and Export Inspection and Certification Systems	Élelmiszer Import- és Export Ellenőrzési és Tanúsítási Rendszerek Szakbizottság
CCFL	Codex Committee on Food Labelling	Élelmiszer-jelölés Szakbizottság
CCFFV	Codex Committee on Fresh Fruits and Vegetables	Friss Gyümölcsök és Zöldségek Szakbizottság
CCGP	Codex Committee on General Principles	Általános Elvek Szakbizottság
CCMH	Codex Committee on Meat Hygiene	Húshigiénia Szakbizottság
CCMAS	Codex Committee on Methods of Analysis and Sampling	Analitikai és Mintavételi Módszerek Szakbizottság
CCMMP	Codex Committee on on Milk and Milk Products	Tej és Tejtermékek szakbizottság
CCNMW	Codex Committee on Natural Mineral Waters	Természetes Ásványvíz Szakbizottság
CCNFSDU	Codex Committee on Nutrition and Foods for Special Dietary Uses	Táplálkozás és Különleges Táplálkozási Célú Élelmiszerek Szakbizottság
CCPR	Codex Committee on Pesticide Residues	Peszticidmaradékok Szakbizottság
CCPFV	Codex Committee on Processed Fruits and Vegetables	Feldolgozott Gyümölcs, Zöldség Szakbizottság

TFAMR	Ad hoc Codex Intergovernmental Task Force on Antimicrobial Resistance	Antimikrobiális Rezisztencia Eseti Célbizottság
MRL	Maximum Residue Level	Maximum maradék érték/határérték